

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihicziščerńi w Budyšćinje a je tam ja šchtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njeđzela Estomihi.

1. Kor. 13.

Chzemy-li słowa tuteje epistole prawje srosymicž, dha dyrbinym wjedzicž, wo čim je šwjaty Pawoł přjedny rěčal. Rěčal pak je wo tych wschelatic a džiwnych hnadnych darach šwjateho Ducha, kiž běchu přenjeje kšesczanskej zyrćwi spožčene. Wón je Korinthiškich napominał, so bychu je njewužitnje njewužiwali, ščtož so druhdy psches někotrych šta, tak so drje kóždy s wulkim džiwanjom na nich hladašće, nihtó pak žaneho praweho wužitka wot nich njemějesche. Wón je tehodla w tym nastupanju jim wschelaku dobru radu dał a najpošledy w pošlenjej šchtucžy přjedawšeho stawa šwoje napominanje s tymi słowami wobšantnył: „A ja čžu wam hišće krašnišči pucž poľasacž.“ Nětk wón dale wuczi, kajki tón krašnišči pucž je, mjenujžy pucž lubosće, a počnje w zyle wošebnych słowach spěwacž wyšoku křwalbu lubosće.

Wón pak tak lubosć křwali, so poľasuje:

1. so je bješ njeje wscho kničomne, ščtož hewat móžemy, wěmy abo činimy;
2. so je wona swjašt wscheho dokonjenja;
3. so wona traje hač do wscheje wěčnosće.

1. Pawoł praji: „Hdy bych ja s čłowiskimi a jandželskimi jasnykami rěčal a njeměł lubosće, dha bych był šynczazy mošas abo kliczazy swóncžk.“ Wón jow spomina na tón džiwny dar přenich kšesczjanow, kiž so wošebje w Korinthiskej wošadže w boľatej měrje poľasowasche, a

šotremuž nowy testament to mjeno dawa „s jasnykami rěčecž.“ Tuto s jasnykami-rěčenje šta so na hinasche waschnje, hač tamny snaty šwjatkowny džiw w Jerusalemj. Niz w rěčach znych ludow, jako tam japoschtoli, ale w zyle nowych a kaž njebjelskich a jandželskich słowach rěčachu čzi, kotřiz tajki dar mějachu a psches šwjateho Ducha běchu šapschimnjeni. Dokelž pak jich rěče nihtó srosymicž njemóžesche, křiba čzi, kotrymž bëiche dar wuloženja daty, dha mějesche kšesczjanška šhromadžina tež wot tajkich jandželskich rěčow mało wužitka sa dušchu; a wužitk sa dušche je, ščtož prawa lubosć we wschěch wězach pyta. Teho dla Pawoł praji, so tajki krašny dar bješ lubosće je runy šynczazemu mošasej abo kliczazemu swóncžkej. A kšesczjanšy předarjo, hač runje Bóh tajki dar wjazy njewuđžěluje, dyrbja tola hišće nětko wopomnicž, so wschě krašne a wyšoke a šrěčnive předowanja, bješ wěrneje lubosće ke křystušej a dušcham pošlucharjow džeržane, tež-ničžo lěpsche nješku. A wschitzy čzi, kiž radži wjele rěča wo duchownych wězach, a kotrychž wschať k tajkemu rěčenju wutrobna lubosć njenučzi, čzi, njeh so dopomnja teho šynczazeho mošasa a kliczazeho swóncžka.

„A hdy bych wěšćećicž mohł a wjedzil wschitke patajnstwa a wschitko pošnacže a hdy bych měł wschitku wěru, tak so bych hory pschestajil a njeměł lubosće, dha bych ničžo njebył.“ Dar wěšćězenja, kiž so tež jara hušto namaka w přenich wošadach japoschtolšeho čašja, bësche zyle hinaschi, džyli tamny dar s jasnykami rěčenja, dokelž, ščtož wěšćěćomniť rěčesche, kóždy móžesche srosymicž.

Wěšczenje rěčafche níz jenož pschipowjedanje pschichodnych wězow, hač runje bě tež tónle dar starým křesćijanam w bohatej měrje daty, ale kóžde wułożenje Božeho słowa wošebje k roswuczenju, k napominanju, k pošhlunjenju we měrje, kotrež so sta psches wošebnu móž swjateho Duchy, husto došč psches hewať žyle nje-wuczenych a w žanym předařskim sastojuštwje nještejazych ludži. Wěšcze mějefche swj. Pawoł tež tuteho dara wjazy, dhyžli wschitzy druhy, a tola wón praji, so, hdy by níz jeno jón měł, ale k temu hišcže wschitko pónacze a najšhlunichu wěru, tajku, kiž by naj-wjetšche džiwy činiła, žaneje lubošcže pak njeměl, by nicžo njebył. Šcho čzemy my šłabi a šhudži ludžo našcheho čašha prajicž porno tajtemu Pawołemu wuřnaczu? D wěšcže, najmóžnišcha wěra, najšlubšche pónacze, najbohatsche šhonjenje w Božim słowje nicžo njepomha, nicžo psched Bohom njeplaczi, žanej dušchi wužitka nje-pschinješe, šhiba so je k tym prawa lubošcž šjenocžena, kiž šama tute dary plódnje čini ša druhich.

„A hdy bych ja wschitke šwoje šubla na žiwnošč křudnych wažik a podal šwoje čželo k palenju a njeměl lubošcže, dha by mi to nicžo wuřchne njebył.“ Potajkim móže jedyn najkřašnišche šutki čziničž, kotrymž so kóždy džiwa, móže wschitko šwoje šapřecž, wschitko woprowacž, haj šamo šwoje čželo podacž k palenju a tola bjes lubošcže byčž a to wschitko jenož k temu čziničž, so by šam psches šwoje šutki prawy abo psched ludžimi čžesčzeny był. D kať hšuboko hladatej Božej woczi do našchich wutrobow, kať jara wón wschitke našche šutki po lubošcži šudži! Njeje potajkim wěrnjo, šchož šmy prajili, so je bjes lubošcže kničžomne wschitko, šchož hewať móžemy, wěmy abo čzinimy?

2. Lubošcž pak je tež — a to je druge, we čzimž jeje my-šoka šwalba wobštej — šwjať wšcheho došonjenja. Tuto mjeno nješšmy my jej dali, ale šwj. Pawoł šam, kotryž Kolof. 3, 14 po wschelařim napominanju k dobremu praji: „Wšyšche wšcheho pak woblecžcže so lubošcž, kotraž je šwjať došonjenja.“ Wón k tym měni, so wschitke dobre počzinki, kotrež křesćijanaj derje pschisteja, so šjednocžene namařaju tam, hdyž je prawa lubošcž. A to wón dženšha w našchej epistoli hišcže drobnišcho wukladuje. Wón naš wjedže do rjaneje šahrody, hdyž w nalětnim čašhu jena kwěťka po drugej rjenje šalcžewa a křašnje šawonja. Šacž runje pak maia wschelař napohlad a wschelařku barbu, dha tola wšchě roščejja k je-neho korjenja, a tón korjen je lubošcž.

Wjele wošebnoščow, mozow a šutkow praweje lubošcže je nam jow pořařanych: šajka je a šajka njeje, šcho čzini a šcho nječzini, to wšcho naš jow wuczi šnjeřowy japošchtow. Wón pak wschitko njemjenuje, šchož k wopiřanju praweje lubošcže šluscha, ale jenož to, šchož běšche tehdy Korinthiškim křesćijanam a šchož je hišcže nam jako štawam křesćijanšchich wošadow wošebje nuřne.

„Lubošč je ščerpna“, to je přenje, a ščerpnošč je našchej lubošcži tať doľho nuřna, hač hišcže jandželam runi nješšmy a mješ jandželami njebydlimy, ale wjele hrěcha hišcže na šebi mamy a wjele šlabošcže na šwojich bratrach a šotrach widžimy, kiž šu wokoľo naš. — „Lubošč je dobročziwa.“ Dobročziwošč je šwon-šowne šjewjenje abo wotřařanje lubošcže we woblicžu, w rěči a šutku. — „Lubošč njeje šawištna“, wona rada popřchawa bratrej wschitko dobre, šchož wot Bohy ma, a šo nade wschitkim tym wješeli, kať by šama měla. — „Lubošč njeje šamopaschna, wona šo njenaduwa.“ Wobej šlowje pořařujetej na tu wutrobnu po-nižnošč křesćijanow, bjes kotrejež wěrna lubošcž móžna njeje; přenišcha štaji nam bóle jich ponižnošč we šlowach a myšlach psched woczi.

„Wona hrořnje nječzini“, to je: wona we šwonšownym ša-džerženju hlada na to, šchož čžefne a póžčiwje je, so by druhemu w žanej wězy žaneho pohóřščenja njedała. „Wona njeřpta to

šwoje“, ale šteji štajnje ša tym, kať by druhim šlužicž a pomhacž, druhich šwješelicž, druhim wužitk pschinješč mohla. „Wona šo njeda rošhněwacž“, došelž njemóžetaj hněw a lubošcž hromadže byčž; „wona tež na šle njemyšli“, hdy by wjele šchidny čžerpicž dhyřbjała, ale pschezo na dobre.

„Wona šo njeřaduje na njeřprawnoščzi, ale šo šobu šraduje na prawdže.“ Wona šajka lubošcž njeje, kiž by šo nade wschěm wješeli a abo wšcho šhwalila, šchož drugi ma abo čzini, tež jeho hrěchi a njeprawdošč; ale došelž je šama k prawdy, dha móže šwoje špodobanje jenož měčž nad tym, šchož je prawe psched Bohom. Šchetož tajku lubošcž, kiž wschitko šhwalila, tež šchož šhwalomne njeje, mjenuje Pawoł šalšchnu lubošcž, hdyž na Rom-šchich praji 12, 9: „Lubošč njeje šalšchna; hdyžcže šle a džeržcže šo k dobremu.

„Wona wšcho šnješe“, to je jow: wona wšcho pschikrywa, wona mjelcži wo bratrownych hrěchach tať doľho, hač šwědomnje wotpuřcžzi, a žana wjetšcha šchoda k tajchego mjelcženja njenařtanje, a je šamolwja tať derje, hač móže a ma šwoje wješele nad tym, so by hrěšchnu winu wjetšchu nječziniła, ale mjenišchu. „Wona wšcho wěri“, mjenujzy wschitko dobre wo bližšchich. Šle myšlicž wo nim, wschitko, šchož čzini abo rěči, hač najhóřje wuľožicž, kať něšotry rad čzini, to wona njeřnaje. Potajkim njeje tuto šlowo prajene wo wěrje do Božeho słowa, ale wo doměrženju k bratram, pschetož tajku lubošcž, kiž by luteje lubošcže dla tež w našupanju Božej wěrnnoščje wšcho wěrika a tež šalšchnu wucžbu čžerpila, so by nišomu žaneho nastorka njedała, tajku lubošcž Bože šlowo njeřnaje, ale ju šudži a šatama w tych šlowach, kotrež šmy předy šhšcheli: Wona šo njeřaduje na njeřprawdoščzi, ale šo šobu šraduje na prawdže. „Wona šo wšcheho nadžija;“ wona ženje njepraji: na tym je wšcho podarmo, tón šo ženje njewobroczi, ale porucžuje kóždeho Božej hnadže a šmilnoščzi a šama to šwoje čzini k napominanju, k proščenju, wošebje k modlenju k Bohu, so by hrěšchitej hišcže pomhane był wot šmjercže. „Wona wšcho pschecžerpi.“ Wona rad čžerpi tu šchidny, kotruž druhy jej čzinja je šlowami a je šutkami, wona tež rad čžerpi wschitku wobčeznošč, kotruž dhyřbi wuřtacž, hdyž druhim šluži, a nicžo šleho njeje na šwěcže, šchož by pravu lubošcž nucžicž mohlo, so by pschěřala lubošcž byčž. Napřchecžiwjo temu pak tež nicžo dobre njeje, šchož njeby šo namařalo, hdyž lubošcž je. W jejnej šahrodže kčžejja najlubošni-šche róže, wona je wěnz najřenišchich křesćijanšchich počzinkow, haj wona je, kať prajachmy, šwjať wšcheho došonjenja.

3. Něť pak mamy hišcže pošlednju šwalbu lubošcže wob-hladacž, kotraž w tym wobštej, so wona traie hač do wěčžnoščje.

„Lubošč“, tať praji Pawoł, „nišdy njewupanje, hač runje wěšczenje šahinje a rěče pschěřtanu a pónacze šo šhubi“. Wo džiwnych duchownych darach běšche Pawoł šwoje šhwalenje křesćijanškeje lubošcže šapocžal: k nim šo k wobřankunjenju hišcže jankřocž wobroczi. Šchož wón wo lubošcži praji, so njewupanje, to šo wo najřenišchich a najkřašnišchich darach njeda prajicž. Šacž runje šu jara křašne, dha šu tola jenož nježyła wěz a kať džě-čžaze wařhne porno temu došonjenju, kotrež šo šjewi we wěčžnym žiwjenju. Šchetož wo wěšczenju wón praji: „Šchož wěmy, je nježyłe, a šchož wěšcžimy, je nježyłe; hdyž pak to došonjane pschidžže, tehdy šmeje to nježyłe kónž“. A wo rěčach a jich kónž: „Šako ja džěcžo běch, dha rěčach jako džěcžo a běch mudry jako džěcžo a mějach džěcžaze pomhšlenje; hdyž šo pak muž ščziničž, wopuřcžich to džěcžaze wařhne.“ Wo pónacžu pak wón taťle praji: „Wly hladamy něť psches šchpichel we potajnym šlowje, tehdy pak wot woblicža k woblicžu. Něť ja pónaju po křuchu; tehdy pak budu dopónacž, kať tež ja dopónaty šym.“ Wšchaf tež na šchryřtuškowej žyřtwi widžimy, so njeje pschezo te křašne džiwnje dary wobřhowała, kiž běch jej w jejnym přenišchich čašhu jako w jej-

nych džěcžaznych lětach date; wjele bóle budže we wěcžnosći wschitto pschekraŕnjene, sčtož w tutym žiwjenju klabu sapočatł mějesche a s Anjesoweho Duchu běšche. Tak pať s lubosću njeje: ta nihdy njewupanje a žaneho kónza nima, wona je kama s wěcžnosće, haj s Božeje wutrobny wjata a w tutym křudym žiwjenju do čłowstich wutrobow schčěpjenja, so by plody pschijnješla sa wěcžnosć.

Sdnyž je tať Pawoł lubosć porno duchownym daram wobhladať, dha ju nětk napšchecžimo staji wěryje a nadžiji a rjeknje k wobšantnjenju: „Nětk pať wostanje wěra, nadžija, lubosć, te tsi, ale lubosć je najwjetšcha mjes nimi.“ Nětk pať, tať wón praji, dokelž je prjedy wo wěcžnosći rěčal, so by nať sažo na něcžišchi čať čłowsteho žiwjenja a kšchescžijanskeje zyrkwoje potasať. Šacž runjež te džiwne dary pschezo w zyrkwi njewostanu, dha tola te tsi wězy pschezo dyrbyja wostacž, dokelž šu najwobebnišche mozy a wopotasajnja šnutstowneho duchowneho žiwjenja kšchescžijanow a we nich žyłe kšchescžijanstwo kamo wobsteji. Wone šu — mohł rjez — wěšta trojiza hnadnych mozow šwj. Duchu we wutrobach kšchescžijanow a šnamjo tsijeniczkeho Bohu, do kotrehož wěryja. Wěra šo šepjera na to, sčtož je w šandženym čaťu šo k našchemu šbožu stalo, nadžija hlada na to, sčtož šo stanje w pschichodnym čaťu k dokonjenju našcheje šbožnosće, l u b o s ć pať w něcžišchim čaťu Bohu a čłowjekow, njebjeka a šemju wobjima.

Čžeho dla pať Pawoł praji, šo je lubosć najwjetšcha mjes nimi? Njemohł šo jenemu šdacž, šo tuta čžescž wěryje kšlucha, dokelž čłowjeka šbožneho čžini, abo nadžiji, dokelž džě na kraťnosć wěcžneho žiwjenja? Dha wschaf Pawoł lubosći tu kšwalbu dawa, šo je wjetšcha, džžli tamnej wobej. Njeje dha lubosć wěry a nadžije plód, a njeje plód lěpschi, džžli sčtom? Wostanmy pať žyłe pschi Pawołowych kłowach. Wón je prajiť: lubosć nihdy njewupanje. Šodži šo to tež prajicž wo wěryje a nadžiji? D ně, pschetož wěra pschestanje w tamnym žiwjenju, hdyž wohladamy, sčtož šmy jow wěřili; nadžija šměje kónz, hdyž budžemy herbowacž a wobkřnjemy, čžehož šmy šo jow nadželi, lubosć pať — jenož pschekraťnjena a wučžiscžena wot wschjeje hrěščneje klabosće — traje do wschjeje wěcžnosće. Tak w njebjekach žana wěra, žana nadžija wjazy njebudže, ale kama lubosć bjes pschestacž. Duž je lubosć teho mjena hódna, šo je najwjetšcha mjes nimi.

Šamjen.

Kšchescžijanska lubosć.

Mat. 5, 44—48.

Šlób: Čžin, Anježe, šo mnu tať, tať čžesch —.

D Wótče, plomjo lubosće,
Ty hrějesch čłowstke džěcži;
Tu njeje žane wuwšacže,
Wschēm twoje kłónzo šwěcži;
Dešcž dawasch prawym, njeprawym,
Šsy miť dobrym, hnadny šlym;
Sčtó šapschija tu lubosć?

Še tale lubosć pschiklad mi,
Dha šměju kraťne šbože:
Měr šbožny čžuju we dušchi,
Šo rěkam džěcžo Bože,
Kiž pyta Wótza podobnosć
A žada w jeho hnadže roscž,
Šdnyž Křhrysta wolu čžini.

Kaž Bohu, tať tež bližšcheho
Čžu na wutrobje nošć;
Wón džě je Bože podomstwo,
Mam ša jeho tež prošć.

Sčtóz šwojich bratrow lubo ma,
Tón dopoťas s tym podawa,
Šo ma tež lubosć k Bohu.

Mój bližšchi kóždy čłowjek je,
Kiž je we horju, nush;
Štam, narod, wěra njemyl mje
A hacž je šnaty, zušy;
Šaj, je šnadž kamo njepšchecžel,
Tež teho budž mi w dušchi žel,
Šdnyž tschnosć jeho jima.

Kiž kija mje, čžu žohnowacž
A pschecž jim Božu hnadu,
Tež s dobrotu tych pošćpacž,
Kiž hidu na mnje kladu;
Sčtóz šchodži mi, mje pschescžěha,
Ša teho pať njech modlitwa
Mi s dušche štupa k njeju.

Tať njepšchecželow lubowacž
Mje Křhryta pschiklad wučži;
Duž njech jim kšchidny wodawacž
Mje Boži Duch šam nucži.
Šaj, lubosć, plomjo njebjeste,
Njech twoje pruhi hrěja mje,
Šo bych byť džěcžo Bože!

K. A. Fiedler.

Aljes žganami.

(Šotracžowanje.)

Tež Michať dyrbjesche šo bórny šwojich hlupnych, njewuschnych pryšlow kacž. Šako se šwojeho hlubokeho šparja na lěšnej luzzy wotucži, čžujesche we šwojim woblicžu špodžiwne palenje a šwjeťbjenje. Šako čžyšche se šwojimaj rukomaj šebi do woczow pschimnyčž, wuhlada naštróžany, šo stej šo w nozy žyłe ššmalikoj. Tež jeho njedželšku draštu, kotruž běšche šo kermusche dla šwoblekať, běchu jeho wušlěkali a na jeho stare roštorhane lapy špowěšcheli. Wón běšche se štróželemi wschón šprostnjeny, běžesche k starej žganzu, njedaloko jeho na šemi šedžazej, kšchicžesche a torhašche šebi wlošy s kłowy a žadašche šebi, šo bychu jeho domoj k naněj a macžeri dowjedli.

„Š měrom, s měrom, mój šynko“, praji štara, „ty šebi lěpscheho pschaf nješy. Nětko šy pola nať a dyrbiš kusť s nami po šwěcže čžahacž. A šo tebe ničtó ššnal njeby a do čžajša domoj dowjedł, šmy tebe tať wobarbili a šwoblekali, šo by napohlad měl, tať my žganjo. Nětko pať budž tež rošomny, potom šmějesch šo pola nať derje.“

Wbohemu hólzej bu pschi tychle rěčach pschezo šrudnišcho a šyštnišcho wokoło wutrobny. Nětko wón špójna, sčto je se šwojej hluposću šworať. Wón se štrachom se wšchej mozu: „Šlano! macže!“ wolašche, šo psches žyly lěš jeho placžity hlób kšincžesche, čžerjesche po lěšu wokoło a čžišny šo potom šašo psched žganku na šemju a ju klecžo prošesche, šo by jeho tola šašo domoj pušcžika, šo nočze wjazy po kraju čžahacž.

Štara jemu dolho žaneho wotmolwjenja njeda, ale mjelcžyž na jeho se šwojimaj wótrymaj woczomaj hladašche. Šotom wona praji: „Mój šynko, domoj tebe wjazy dowjesč njemóžemy. Ty dyrbiš tať dolho pola nať wostacž, doniž šaj twojej štaršchej škludženaj a tebe nam ša wšćoki pjenješ wufupitaj. Šola mje kšměšch škoržicž a žalosćicž, tať wjele hacž čžesch, ale bjeť jenož šo s tym psched našchimi mužemi na kěžbu. Šo šu šurowi

Khadlojo a bychu tebi lohko styskanje po domijnje i kschudom facžerili."

Wjeczor teho gameho dnja bėsche hiščeje hórje, jako žony, džeczi a mužojo mjerfazy do lěhwa pschiczežechu. Woni bėchu w hórskich wšach jara mało naprošycz a hiščeje wjele mjenje kradnycz mohli. Duž bu jedyn jėž, kotrehož bė znganski hólczez sbožownje w lėhu popadnył, na drjewjanym roženku wysche wohnja pjeczeny a i wjelczim hlodom spóžerany. Našch Michal ƚo i gra-wowanjom wot tuteho wobjeda wotwobroczi. Dofelž pał ƚo nihtó wo njeho nještarašche, dyrbjesche hlódnj lehnycz hič. Na drugi džen ƚo znganska banda dale na pucz poda, a wobohi hólczez hlódnj sa nimi. Woda lėžnych rėczkow bėsche jeho jeniczke wofschewjenje. Pšchipołdnju bu sažo sastate a jedyn jeleń spjeczeny a sjėženy, kotrehož bėchu mužojo satšėli. Po wobjedze džeržachu dołhi wotpocžink. Potom bu mjes dwėmaj schtomomaj schtrył scžehnjeny, a nětko ƚo sa Michala, kotryž doma dobre dny snjescz njemóžesche, ƚurowa wuczba sapocža. Wón dyrbjesche wufnycz po schtryłku khodžicž a psches njón skafacz, na hlówje stejecz, psches hlówu ƚo mjetacz atd. Srajska se wšchėmi tymile wėzami bė nimo, nětko ƚo khutnoscz sapocža. A khutnoscz bėsche žadława. Kschud jemu pschi kóždnj wopacznyj stupjenju psches khribjet abo do nohow prašny, a wufmėščenje bėsche wotmol-wjenje na jeho próstwy a ƚylj. Na podobne waschnje jedyn džen sa druhim satšė. Tola Michalowa móz a lohkoscz daschtej jemu wuczbu bórny pschewinycz a kschud tež po móžnosczj wufnjenje spomoža. Sako znganjio i lėžnych horow do wšow a mėstow bajeřteho kraja czahnychu, bėsche Michal hižom ƚubjenu czerwjenu ƚuknju, se swónczkami a se stoty mi schńórkami wobšchitu, doštal, móžesche hižom po schtryłku rejwacz a rošymjesche tež wšchelate druge khumšchy.

Tola stysł w jeho wutrobje njewotbėrasche, ale wjele bóle roscžesche. Hólczez spóšna, do kajskeho nješboža bė ƚo se ƚamšnyj njerosomom a se ƚamšnej winu podał. Nětko wšchė napominanja jeho staršcheju a jeho wuczera, kotrymž bėsche ƚo prjedy ƚmjał, psched jeho ƚwėdomnje stupichu. Wón ƚebi rošmyšli, schtož bė doma i katechizma a biblije wufnył. Czim džiwischi bėsche pohanski lud, kotryž jeho ƚobu wlecžesche, džėń wote dnja žiwj, czim khut-nišchi a wobštajnišchi bu našch Michal a ƚebi kručze pschewerwa, ƚo polėpschecž. Hdž psches něčajku wješ abo mėsto pschińdže a džeczi i knihemi do schule khwatacz widžesche, potom jemu se žėdženjom ƚylj do woczow stupichu. Róždu pocžisčezanu papjełku, kotruž pschi puczju namaka, wón sbėže, ju cžitasche a ƚebi ju wšpoko wažesche. A hdž swony te mšchi swonjachu, wón skradžu plakašche, so njemóže do Božeho doma hič, a proschesche cžim bóle wo scžerpliwoscz a móz a wo domojwrót i lubowanymaj staršchimaj. Na cžekjenje ƚebi njemóžesche myšlicž, dofelž jeho znganjio žadny wokomik ƚameho a njewobkėdžbowaneho njewostajichu. Tak wón i mėrom ƚobu czahnyšche, hdžez jeho wjedžechu, tak wón i cžicha wšcho cžinjesche, schtož jemu kašachu. Wón na schtryłku rejwasche, wón proschesche, wón móžesche wėschczicž, wón pomhašche w lėbach džiwinu honicž a jej woła wlaž. Ženož jene wón njecžinjesche, njedžiwajo wšcheho hroženja a pułow, i kotrymiž chžychu jeho i paduchstwu nufowacz, wón nihdy na nihdy njekradnyšche.

Našymu znganska banda do Czech puczowasche. Tu ƚo sa wobheho hólza nowa schula sapocža. Znganjio kėlekřtowo na boł cžijnjwšchi ƚo i piškanjom, i platanjom kotołow a i konjazym wifowanjom žiwjachu. Michal dyrbjesche hušłowacz, na kósole hwisdacž a konje wuwuczowacz. Pufi a ƚwary tež tu rėdšcho njepadachu, hacž tehdom, hdž chžychu jeho kėlekřtowo namuczicž. Tola tež tele khumšchy buchju sapschimnjene a i spokojsosczj wuwjedžene. Tak bėchu pomalu pschi wokoloczahanju po Czechach a

Wuherškej lėta sa lėtami sašchle, a hólczez bėsche jako mlodženz wotrošł. Po waschnju, rėczi a žiwjenju bė Michal pschezo bóle zngan, jenož po ƚwojich modlitwach a po wėrje wosta wón dobrj kschesczan. Cžicha khutnoscz stajnje na jeho woblicžu ležesche. Wón njemóžesche domowinu a wótžny dom sabycž a wšchėdnje Boha proschesche, so by jeho i staršchimaj sažo dowjedł. Tola Michal lėdma wjedžesche, kał jeho domisništa wješ rėkašche. W kotrym kraju wona leži, bėchu jemu sabyli prajicž, a znganjio jemu to nje-bėchu pscheradžili. Sako bėsche nětko wotrošł, prajachu jemu, so móže ƚwoju stronu hič. Wón ƚo pał wot nich njedžėli, dofelž ƚo nadžijesche, so ƚnadž tola i nimi ras ƚwoju domisnu nadeńdže. Na to bėchu wšchė jeho myšle a wotpohladj složene. Pjenjesh, kotrež ƚebi wón sašlužesche, nješmėdžesche wón wobkhowacz, duž je wón skradžu na jenym tajnym mėscze w lėhu sahrjeba, so by we ƚwojim cžaju po nje pschischoł a ƚo i jich pomozu i staršchimaj wróczil.

(Pšchichodnje stónczenie.)

W cžėmnych dnjach.

Sboža psche wjele cži njemože tycž,
We ƚamym ƚlónzu sróš pocžina sthnyčž;
Deschczojte cžajny tež kwėtka chze mėcz,
Ma-li ƚo rošwicž a lubošnje kėžecž.

Šhowa-li radošcže ƚlónzo ƚo cži,
Saczėmnja njebo ƚo i wróczelemi —
Scžerpliwje nješ ƚwoje pruhowanje,
Miłj Wóh stóncžnje saš wobšboži cže!

F.

Wschelake i bliska a i daloka.

— Tež prėnja komora kajskeho ƚejma je ƚo pschecžiwio 15 hlóšam sa sbėhnjenje ƚwjedženja tšoch kralow wuprajila. Cžim bóle swješelaze je, so našcha wyschnoscz pschi tym stejo wostawa, so ƚwjedžen 3 kralow wostanje. Pšchetož wona derje wė, hdž wona junrócz rufu poda i sbėhnjenju jeneho kschescžijanskeho ƚwjedženja, potom ƚwobodomjšlji i druhimi pschecžemi pschińdu, n. psch. poľutny džėń, reformaziłki ƚwjedžen sbėhnycž.

— Dofelž w Pruskej wuczera pobrachowachu, wyschnoscz psched lėtami wurjadne pschihotowańje sa seminar tež w Schlesyjskej sarjadowa, so by ƚo tej nusy wotpomhał. Někotre pschihotowańje (prėparandy) ƚu ƚo hižom sažo sbėhnyłe. Wot nich wobstejtej hiščeje ewangeliška pschihotowańja we Wojerezach a Prus-nizach. Dofelž je ƚo wotpohlad, kotrež tele pschihotowańje mējachu, dozpil a je nusy pomšchitkownje wotpomhane, ƚo wone sažo sbėhnu. Lėtska ma ƚo pschihotowańja we Wojerezach, pódla katholickeje w Namslawje a Strigawje sbėhnycž. Tam ƚo jutry 1910 nowi wuczomžy wjazny njepšchijimaju. Wobstejaze rjadownje pał ƚo te kónzej wjedu. To traje we Wojerezach hacž do lėta 1912. To je wulžy wobžarowacz, so ƚo pschihotowańja we Wojerezach sažo sbėhnje, hdžez ƚu ƚerbšyž staršchi ƚwojich ƚynow póšlacž mohli. Se wšchak psches to nadžija, so do ƚerbškeje Pruskeje Łužyž sažo někotři ƚerbšyž wuczera pschińdu, ale psches sbėhnjenje teje pschihotowańje je ƚo tale nadžija jenož na khwilu dopjelnila.

„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchėch pschewawarńjach „Serb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dostacz. Na schtwórcž lėta placži wón 40 np., jenotliwe cžišla ƚo sa 4 np. pschedawaju.